

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-3-27
Karar Sayısı : 18-45/707-347
Karar Tarihi : 29.11.2018

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Cumhuriyet Atalay HATİPOĞLU, Ebru ÖZYURT, Berkay KURDOĞLU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Ümran MUHARREMOĞLU
Temsilcisi: Av. Gökçe Nagehan ERTAGUN
Büyükdere Cad. Yonca Apt. No:151 B Blok K:4 D:25
Zincirlikuyu/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : Onnet Elektrik Elektronik Bilgisayar İletişim Medya Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
Bahçelievler Mah. Atatürk Cad. No:31/3 Altıeylül/Balıkesir

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Onnet Elektrik Elektronik Bilgisayar İletişim Medya Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.'nin akdi ve fiili münhasırlık yaratan uygulamalar ile üye restoranlara rakip firmalarla çalışmama konusunda baskı uyguladığı ve Balıkesir ilinde hâkim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Başvuru sahibi Ümran MUHARREMOĞLU'nun Eren Web Tasarım-Ümran MUHARREMOĞLU (DOYURUNBENİ) ticaret unvanı ile www.doyurunbeni.com adlı internet sitesi ile çeşitli yemek firmaları aracılığıyla online (çevrimiçi) yemek siparişi hizmeti verdiği,
- Şikâyet edilen Onnet Elektrik Elektronik Bilgisayar İletişim Medya Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.'nin (ONNET), başvuru sahibinin de faaliyette bulunduğu Balıkesir ilinde www.acikinca.com adlı internet sitesiyle piyasanın hâkim durumdaki oyuncusu olduğu,
- ONNET'in çalıştığı restoranlarla akdettiği sözleşmelerde rakip firmalarla da çalışan restoranlara %(...) yerine %(...) komisyon ücreti uygulanacağına dair bir hüküm bulunduğu,
- ONNET'in başka online yemek sipariş şirketiyle de çalışan yemek firmalarına, rakiple çalışılmaya devam edilmesi halinde komisyon oranını artırma tehdidinde bulunduğu, çeşitli yollarla baskı kurarak yemek firmalarının rakip online yemek şirketleriyle olan sözleşmelerini feshetmeye zorladığı,
- ONNET'in, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) "Haksız Rekabet" başlığı altındaki 55. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek eylemleri bulunduğu,
- Başvuru sahibinin ONNET'in bütün bu eylemlerinden maddi ve manevi olarak zarar gördüğü, yapılan şikâyetin incelenerek ONNET'in bu eylemlerine son verilmesi gerektiği

hususlarına yer verilmiş ve konu hakkında Kurum nezdinde işlem tesis edilmesi talep edilmiştir.

- (3) Öte yandan, ilk inceleme aşamasında başvuru sahibiyle yapılan 03.04.2018 tarihli telefon görüşmesinde ise özetle;
- Başvuru sahibinin online yemek siparişi işini Balıkesir ilinde 2015 yılından beri yürüttüğü, ONNET'in ise kendisinden yaklaşık 5-6 yıl önce aynı ilde faaliyet göstermeye başladığı,
  - Balıkesir ilinde online yemek siparişi alanında kendisi dışında faaliyet gösteren firmaların Yemek Sepeti Elektronik İletişim Tanıtım Pazarlama Gıda San. ve Tic. A.Ş. (YEMEK SEPETİ) ve ONNET'ten ibaret olduğu, üç firmanın da Balıkesir'deki pazar paylarının eşit olduğunun tahmin edildiği,
  - Kendisinin Balıkesir'deki piyasadan pay almaya başlamasıyla birlikte ONNET'in başvuru sahibini piyasadan dışlamak için dilekçede ifade edilen uygulamaları gerçekleştirdiği,
  - Balıkesir'deki kurumsal restoranların daha çok YEMEK SEPETİ ile yerel ve güçlü restoranların ise ONNET ile çalışmayı tercih ettiği,
  - Başvuru sahibi ile ONNET'in faaliyetlerinin kesiştiği başka bir il bulunmadığı, iddialara konu eylemleri yalnızca Balıkesir'de yaşadıkları ifade edilmiştir.

- (4) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 27.03.2018 tarih ve 2521 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 17.04.2018 tarih ve 2018-3-27/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Kurulun 24.04.2018 tarihli toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

- (5) İlgili karar uyarınca düzenlenen 20.11.2018 tarih ve 2018-3-27/ÖA sayılı rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.

- (6) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- ONNET hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı,
- ONNET ile üye restoranlar arasında imzalanan sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabileceği

ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar Hakkında Bilgi

I.1.1. Şikayet Edilen: Onnet Elektrik Elektronik Bilgisayar İletişim Medya Hiz. San. Tic. Ltd. Şti. (ONNET)

- (7) ONNET, 2000 yılında kurulmuş olup www.acikinca.com alan adlı internet sitesiyle 2011 yılının Temmuz ayında faaliyete geçmiştir. Teşebbüs, Balıkesir başta olmak üzere Çanakkale, Kütahya ve son olarak Eskişehir'de faaliyet göstermektedir

I.1.2. Şikayetçi: Eren Web Tasarım-Ümran MUHARREMOĞLU (DOYURUNBENİ)

- (8) DOYURUNBENİ, Balıkesir ilinde 19.01.2015 tarihinde kurulmuş bir şahıs şirkettir. Online yemek sipariş hizmetlerini www.doyurunbeni.com alan adlı internet sitesi

üzerinden sürdüren teşebbüs, Balıkesir ile birlikte Isparta ve Bursa'da da faaliyetlerini sürdürmektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (9) Önaraştırma kapsamındaki ONNET ile şikayetçi konumundaki DOYURUNBENİ'nin faaliyetleri online yemek siparişi hizmetleri alanında yoğunlaşmaktadır. Tüketicileri ve restoranları bir araya getiren bu ve benzeri platformlarda, tüketiciler ilave ücret ödemeksizin yemek siparişi verebilmektedir. Dolayısıyla, ilgili ürün pazarı tanımlanırken başlangıç noktasını online yemek siparişi-servisi platform hizmetleri oluşturmaktadır.
- (10) Online yemek siparişi-servisi platformları, doğrudan/fiziksel olarak paket servisi hizmeti verilmesini içermeyen, temel olarak yemek siparişi vermek isteyen kullanıcılar/müşteriler ile paket servisi olan restoranları aynı ortamda buluşturan, diğer bir deyişle kullanıcıların internet üzerinden sipariş verebilmesini, restoranların ise internet üzerinden sipariş alabilmesini sağlayan bir aracılık hizmeti niteliğindedir. Söz konusu hizmet aynı anda hem kullanıcılara hem de restoranlara sunulmakla birlikte, aldığı hizmetin karşılığını ödeyen taraf restoranlardır.
- (11) Restoranlar telefonla, kendi internet siteleri veya online yemek siparişi-servisi hizmeti sunan bir portal üzerinden sipariş alabilmektedir. Online paket servisi hizmetleri, birçok restoranı tek bir platformda topladığından, telefon ya da restoranların bireysel internet siteleri üzerinden sağlanan servis hizmetlerine kıyasla kolaylık sağlamak ve tüketicilerin seçim tercihlerini artırmaktadır. Ayrıca çok sayıda restoran ve menü seçeneğini aynı anda müşteriye sunabilmesi, araştırma ve karşılaştırma zamanından tasarruf edilmesine imkân sağlamaktadır. Buna ek olarak, kişiselleştirilmiş bilgi ile restoran ve yemek seçiminin çok daha kolay yapılması, her müşterinin favori restoran ve menülerine kolayca ulaşabilmesi ve bunların listelenebilmesi, favori menülerin kolaylıkla tekrarlanabilmesi ve çok daha hızlı sipariş verilebilmesi, restoran veya sitelerin promosyonlarını ya da fiyat indirimlerini kullanıcılara daha kolay duyurabilmesi, kullanıcıların çeşitli puanlar ve bu puanlar sonucunda hediyeler kazanması, böylece daha ucuza yemek yeme olanağının oluşması kullanıcıların internet üzerinden sipariş vermeyi tercih etmesinin diğer nedenleridir.
- (12) Ağ etkisi, bir malın değerinin aynı mala sahip olanların sayısından etkilendiği durumu ifade etmektedir. Müşteriler, sitede bulunan restoranların sayısı arttıkça, siteyi kullanmayı daha fazla tercih edecektir. Restoranlar ise, siteye kayıtlı müşteri sayısı ve siteye üye -özellikle marka- restoran sayısı arttıkça, sitenin sağladığı hizmet karşılığında daha fazla ücret ödemeye razı olacaktır. Bunlar dikkate alındığında, online yemek siparişi-servisi platformlarının en önemli özelliklerinden birinin ağ etkileri olduğu aşıkardır¹. Her ne kadar restoranların kendi web siteleri ve farklı restoranların iletişim bilgilerini topluca sunan platformlar kullanıcılara online sipariş hizmeti sunan platformlara benzer kolaylıklar sunsa da, bu web siteleri ilgili pazarda kilit role sahip olduğu düşünülen ağ etkisi özelliğinden yoksundur.
- (13) Yukarıda yer verilen değerlendirmeler çerçevesinde; telefonla sipariş, restoranların web siteleri ve yalnızca restoran, menü, fiyat ve iletişim bilgilerini sunan ve/veya rezervasyon yapılmasını sağlayan siteler ONNET gibi online sipariş platformlarına

¹ Restoran aldığı bu hizmet karşılığında ağ etkisinden yararlandığı ölçüde, diğer bir deyişle platformun kendisine yarattığı satış tutarının belli bir oranı kadar ödemede bulunmaktadır.

alternatif olarak kabul edilemeyecektir. Bu çerçevede, ilgili ürün pazarı “online yemek siparişi-servisi platform hizmetleri pazarı” olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (14) Online verilen hizmetlerde coğrafi bölgeler açısından teorik olarak kayda değer bir sınırlama söz konusu değildir. Online yemek siparişi-servisi platformlarının kullanıcılara sunduğu hizmetler bakımından da herhangi bir bölgeyi diğerinden ayıran önemli bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak işbu dosya açısından pazarın çift yönlü olması değerlendirmeyi değiştirmektedir. Restoranların gönderim alanları ve limitleri gibi unsurlar nedeniyle, kullanıcılar bulunduğu ille sınırlı tercihlerde bulunmaktadır. Hatta kullanıcının konumuna ve ihtiyacına göre, bu bölgenin daha dar olacak şekilde ortaya çıkması da mümkün olabilmektedir.
- (15) Restoranların sağladığı paket yemek servisi hizmetleri coğrafi sınırlara tabidir. Nitekim bir restoran başka bir ildeki restorana alternatif teşkil etmemektedir. Bunun yanında, birçok restoran, il sınırları içinde bir ve/veya birkaç ilçe gibi daha sınırlı bölgelerde hizmet sağlayabilmektedir. Bu durumun yarattığı bölgesellik etkisi, tüketicinin ve restoranın konumuna, restoran ile kullanıcı arasındaki mesafeye ve trafik durumuna göre farklılık arz etmektedir.
- (16) Diğer taraftan, tüketimin bölgesel özellikler arz ettiği bu piyasada; ülke genelinde bilinirliğin, tanıtım olanaklarının ve finansal gücün, birçok ilde faaliyet gösteren zincir restoranlarla anlaşmalı olmanın ve ortalama sipariş tutarının büyüklüğünün yerel seviyede etkili olduğu anlaşılmaktadır.
- (17) Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, dosya kapsamındaki şikâyetlerin temelini ONNET’in Balıkesir ilindeki faaliyetlerinin oluşturması ve Türkiye pazarındaki dinamikler dikkate alınarak, inceleme hem “Türkiye” hem de “Balıkesir” ilgili coğrafi pazarları açısından yapılmıştır.

I.3. Değerlendirme

- (18) Yukarıda özetlendiği gibi önaraştırma konusu başvuruda, ONNET’in Balıkesir ili online yemek siparişi-servisi platform hizmetleri pazarında hâkim durumda bulunduğu ve bu hâkim durumunu hizmet verdiği restoranlarla akdettiği münhasırlık yaratabilecek sözleşmeler yoluyla kötüye kullandığı ileri sürülmektedir.
- (19) Dosya konusu başvuruda ileri sürülen iddialar dikkate alındığında, ONNET’in; 4054 sayılı Kanun’un “Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması” başlıklı 6. maddesi kapsamında, ilgili piyasada hâkim durumunu kötüye kullanıp kullanmadığının ve müşterileriyle yaptığı sözleşmelerin yine aynı Kanun’un “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar” başlıklı 4. maddesini ihlal edip etmediğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

I.3.1. 6. Madde Kapsamında Yapılan Değerlendirme

- (20) Hem şikâyet dilekçesi ekinde yer alan hem de önaraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemede elde edilen, ONNET ile restoranlar arasında imzalı sözleşmeler incelendiğinde, sözleşmelerin 7.1. maddesinde “Firma, acikinca.com internet sitesi kullanılarak alınan ve internet kullanıcılarına teslim edilen siparişlerin Türk Lirası tutarlarının %(.....) ((.....)) + KDV hizmet bedeli olarak vermeyi kabul eder. Hizmet karşılığı (.....) günde bir (Belirtilen günde yapılmayan ödemelere %(.....) vade farkı eklenir) ödemeyi kabul eder...” ve 7.2. maddesinde “Firma, başka bir yemek satış

² Noktalı kısımda sözleşme metninde "... Siparişler firmaya telefon yolu ile iletilecekse artı %(.....) ek komisyon bedeli ilave edilir. ..." şeklinde bir hüküm bulunmakta olup ONNET'in farklı restoranlarla

firması ile sözleşme yapar ise Hizmet Bedeli oranının %(.....) (yüzde (.....)) + KDV olmasını şimdiden kabul ve taahhüt eder.” hükümlerinin yer aldığı görülmektedir.

- (21) Başvuru sahibi tarafından şikâyet konusu yapılan husus ONNET ile restoranlar arasında yapılan sözleşmelerin anılan maddelerinin münhasırlığa yol açtığı, bu durumun ise DOYURUNBENİ için pazarın kapanmasına neden olduğu iddiasıdır. Ayrıca TTK'nın 55. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek fiili bazı uygulamaların da münhasırlık sağlamaya yönelik olduğu ifade edilmektedir.
- (22) Başvuru kapsamında ileri sürülen ve TTK kapsamında olduğu belirtilen iddiaların 4054 sayılı Kanun kapsamında incelenmesi mümkün olmamakla birlikte, sözü edilen sözleşme maddelerinin münhasırlığa yol açarak kapama etkisi ortaya çıkarabilmesi için öncelikle ONNET'in ilgili pazarda hâkim durumda olması gerekmektedir.
- (23) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde *“Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır”* hükmüyle hâkim durumun kötüye kullanılması ihlal olarak nitelendirilmiştir. Bu tanıma göre iki şartın birlikte varlığı halinde ihlalden bahsedilebilecektir: 1) hâkim durum ve 2) kötüye kullanma. Bu koşullardan birinin eksikliği halinde mezkur Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlalin varlığını ileri sürmek mümkün değildir. Bu çerçevede, öncelikle ONNET'in hâkim durumda olup olmadığı değerlendirilmiştir.
- (24) Kurulun 09.06.2016 tarih ve 16-20/347-156 sayılı kararında, YEMEK SEPETİ'nin hâkim durumda olup olmadığının değerlendirildiği analiz kapsamında temel olarak sipariş tutarları ile sipariş adetlerine dair veriler kullanılmıştır. Ayrıca, anlaşmalı restoran sayıları da ağ etkisinin pazar gücüne katkısı açısından değerlendirmeye alınmıştır. Mevcut dosya kapsamında da bahsi geçen karardaki yaklaşım benimsenecektir.
- (25) Esasen hâkim durumun en önemli göstergelerinden biri pazar payıdır. Dosya konusu ilgili pazar bakımından sipariş tutarları ve sipariş adetleri pazar paylarının hesaplanmasında esas alınmaktadır. Bu verilere ek olarak teşebbüslerin gelir elde edebilme kapasitesinin göstergesi olarak edindikleri komisyon gelirleri de hâkim durum analizine dâhil edilmiştir.
- (26) Kurulun 09.06.2016 tarih ve 16-20/347-156 sayılı kararında, ONNET'in pazar payının bütün ölçütlere göre düşüş eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu kararda yer verilen ifadeler aşağıdaki gibidir:
- (27) *“Balıkesir ilinde Onnet ile birlikte faaliyet gösteren Yemek Sepeti'nin 2011-2015/6 yılları arasında pazar payı, sipariş adedine göre %(.....)'dan %(.....)'a, sipariş tutarına göre ise %(.....)'dan %(.....)'e yükselmiştir. Bu büyüme eğiliminin devam etmesi halinde Yemek Sepeti'nin söz konusu ilde de pazar lideri olması muhtemeldir.”*
- (28) İlgili kararda ifade edilen veriler dikkate alındığında 2011 yılında ONNET'in pazar payının sipariş tutarına göre %(.....), sipariş adedine göre ise %(.....) olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının dokuz aylık verilerine göre bu oranlar sırasıyla %(.....) ve %(.....) olmuştur. Aynı dönemde YEMEK SEPETİ'nin pazar payının sipariş tutarına göre %(.....)'dan %(.....)'a, sipariş adedine göre ise %(.....)'dan %(.....)'e yükseldiği görülmektedir. Dolayısıyla, Kurulun 2016 yılında yapmış olduğu öngörü gerçekleşmiştir.

---

yaptığı kimi sözleşmelerde bu hükmün üstü çizilmiş veya ek komisyon bedeli %(.....) olarak belirlenmiştir.

- (29) Online yemek siparişi verilen platformların pazar güçlerine etki edebilecek önemli unsurlardan biri ise sözleşmeli restoran sayısıdır.
- (30) Dosya yer alan bilgilere göre, 2015 yılından itibaren ONNET'in sözleşmeli restoran sayısında önemli bir değişiklik meydana gelmezken, YEMEK SEPETİ'nin anlaşmalı restoran sayısı yaklaşık olarak %(.....) artmıştır. Aynı dönem incelendiğinde DOYURUNBENİ'nin anlaşmalı restoran sayısının da büyük bir değişime uğramadığı görülmektedir. 2018 yılı itibarıyla YEMEK SEPETİ'nin (.....), ONNET'in (.....) ve DOYURUNBENİ'nin (.....) sözleşmeli restoranı bulunmaktadır. Anılan teşebbüslerin restoranlarla yaptıkları sözleşmelere göre uyguladıkları komisyon oranları ise aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo – Balıkesir İlinde Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin Uyguladıkları Komisyon Oranları (KDV hariç)

Teşebbüs	Komisyon Uygulamaları
ONNET	Üç tip komisyon uygulamaktadır: 1. Ulusal firmalar için uygulanan oranlar %(.....) ile %(.....) arasında değişmektedir. 2. Yerel müşterilere %(.....) komisyon uygulanmaktadır. Ancak sadece teşebbüsle çalışan yerel restoranlara %(.....) iskonto yapılarak %(.....) komisyon alınmaktadır. Satışları, (.....) TL'yi geçen restoranların komisyonu %(.....) 'ya, (.....) TL'yi geçenlerin ise %(.....)'e düşebilmektedir. 3. Rakip platformlarla çalışan restoranlar için komisyon %(.....)'dur.
YEMEK SEPETİ	Balıkesir ilindeki yerel restoranlar için %(.....)'dur. Ulusal veya birden çok ilde faaliyet gösteren zincir restoranlar için uygulanan komisyon oranları ise toplam sipariş hacmi, sepet büyüklüğü gibi kriterler bakımından değişiklik göstermektedir.
DOYURUNBENİ	2015 ve 2016 yıllarında imzalanan sözleşmelerde komisyon %(.....)'dir. 2017 yılından itibaren imzalanan sözleşmelerde komisyon oranı %(.....)'dur. Kurumsal firmalarla yapılan karşılıklı anlaşmalarda komisyon oranı farklılık gösterebilmektedir.
Kaynak: Teşebbüslerce sunulan bilgiler.	

- (31) Bütün bu veriler birlikte değerlendirildiğinde, ONNET'in pazar payının düşüş eğiliminin devam ettiği, anlaşmalı olduğu restoran ağının YEMEK SEPETİ'ne göre daha küçük olduğu, ONNET'in uyguladığı komisyon oranlarının YEMEK SEPETİ tarafından uygulanan oranlara göre şekillendiği, pazar payı verileri de dikkate alındığında ONNET'in Balıkesir ilinde hâkim durumda olmadığı değerlendirilmektedir.
- (32) Diğer taraftan, dosyadaki verilerden, YEMEK SEPETİ'nin 68 ilde faaliyet gösterdiği, sipariş tutarları, sipariş adetleri, komisyon gelirleri ve anlaşmalı restoran sayıları bakımından Türkiye genelindeki pazar payının çok yüksek olduğu, ONNET'in Türkiye çapındaki payının ise %(.....)'in çok altında kaldığı anlaşılmış olup, Türkiye coğrafi pazarında da ONNET'in hâkim durumda bulunduğundan söz edilmesi mümkün değildir.
- (33) Dolayısıyla ONNET'in hâkim durumda bulunmadığı bu nedenle de münhasırlığa yol açabilecek sözleşmeler yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal eder davranışlarda bulunamayacağı değerlendirilmektedir.

I.3.2. 4. Madde Kapsamında Yapılan Değerlendirme

- (34) Dosya konusu başvuruda ileri sürülen iddiaların odağındaki “*acıkınca.com Üye Firma Hizmet Sözleşmesi*” ONNET ile üye restoranlar arasında imzalanan dikey nitelikte anlaşmalardır. Anılan sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında bir ihlale yol açabilecek nitelikte olup olmadığının da değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (35) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi “*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.*” hükmünü haizdir. Bu hüküm, bütün teşebbüsler arası anlaşma, karar ve uyumlu eylemlere uygulanmakta olup temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, diğerlerinden bağımsız olarak belirlemesidir. Diğer yandan, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında yer alan bazı dikey anlaşmalar, 2002/2 sayılı Tebliğ’de yer alan şartları taşıması halinde Kanun’un 4. maddesinin uygulanmasından grup olarak muaf olmaktadır.
- (36) 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanabilmek için öncelikle sağlayıcının dikey anlaşma konusu olan ilgili pazardaki payının %40’ı aşmaması gerekmektedir. Bir başka ifadeyle, ONNET’in online yemek siparişi-servisi platform hizmetleri pazarı”ndaki payının %40’ın altında olması ONNET ürün ve hizmetlerini konu alan bir dikey sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanabilmesi için ön koşuldur. Yukarıda belirtildiği üzere ONNET’in Balıkesir ilgili ürün pazarındaki payı 2017 yılı için toplam sipariş tutarı bazında %(. . . . .), sipariş adedi bazında %(. . . . .) olarak gerçekleşmiş, 2018 yılının ilk dokuz ayı itibariyle ise bu oranlar sırasıyla %(. . . . .) ve %(. . . . .) olmuştur. Dolayısıyla, ONNET’in sunduğu hizmetler için üye restoranlar ile imzaladığı sözleşmeler 2002/2 sayılı Tebliğ’in öngördüğü pazar payı eşliğini aşmamaktadır.
- (37) Her ne kadar pazar payı ölçütü karşılanırsa da dikey anlaşmaları 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamı dışına çıkararak durumlar söz konusu olabilmektedir. 2002/2 sayılı Tebliğ’in 4. maddesinde belirtildiği üzere, bu durumlar özellikle yeniden satış fiyatının belirlenmesi, bazı istisnalar haricinde müşteri veya bölge sınırlaması getirilmesi, seçici dağıtım sistemlerindeki bazı yasaklamalar ve pasif satış yasağı uygulamalarıdır. Sözleşmeler bu bakımdan incelendiğinde, ilgili sözleşmeleri 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamı dışına çıkaracak herhangi bir düzenleme olmadığı görülmüştür.
- (38) Diğer taraftan anlaşmalarda yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi de anlaşmaların grup muafiyeti kapsamında olup olmadığının tespitinde önem arz etmektedir. 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5. maddesine göre alıcıya belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesi, anlaşmayı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyeti kapsamından çıkarmaktadır. Ayrıca rekabet etmeme yükümlülüğünün beş yılı aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması durumunda, rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz süreli sayılacağı hükme bağlanmıştır.
- (39) Her ne kadar sözleşmenin 7.2. maddesinde “*Firma başka bir yemek satış firması ile sözleşme yapar ise Hizmet Bedeli oranının %(. . . . .) (yüzde (. . . . .)) + KDV olmasını şimdiden kabul ve taahhüt eder.*” şeklinde bir düzenlemeye gidilmişse de maddenin lafzından da anlaşıldığı üzere üye restoranların diğer online sipariş platformları ile çalışmasının önünde rekabet yasağı olarak tanımlanabilecek mutlak bir sınırlama bulunmamaktadır. Anılan madde hükmü bir rekabet yasağı olarak kabul edilse dahi, sözleşmenin bir yıllık olması ve sürenin kendiliğinden uzamasını sağlayacak herhangi

bir hüküm bulunmaması nedeniyle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin de Tebliğ ile uyumlu olacağı anlaşılmaktadır.

- (40) Yukarıda yer verilen değerlendirmeye göre, dosya kapsamında incelenen ONNET'in üye restoranlar ile imzaladığı sözleşmelerin, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmalarını engelleyici herhangi bir kısıtlama içermedikleri anlaşılmaktadır.
- (41) Yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmeler sonucunda, ONNET'in 4054 sayılı Kanun'un 4 ve 6. maddelerini ihlal ettiğine ilişkin herhangi bir bilgi, belge ya da bulgunun mevcut olmadığı dolayısıyla teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (42) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.